

IMAHÉT

A Krisztus-hívők egységéért

2015. január 18–25.

2015

Jézus így szólt hozzá: „Adj innom!”

Jn 4,7

TARTALOM

3	Köszöntő a magyar kiadáshoz
6	Bevezetés a 2015-ös témához
12	A 2015-ös imahét anyagának előkészítése
14	Az Imahét bibliai alapvetése
20	Bevezetés az ökumenikus istentiszteletbe
29	Bibliai gondolatok és imádságok az Imahét napjaira
44	Az ökumenikus helyzet Brazíliában
51	A krisztushívők egységéért megtartott Imahetek témái
53	Néhány jelentős adat az Imahetek történetéből

Szerkesztette:

Egyházak Világtanácsa
Hit és Egyházszervezet

A Keresztény Egységet
Előmozdító Pápai Tanács

P.O. Box2010
CH-1211 Geneva 2 Switzerland
infowcc@wcc-coe.org
www.oikumene.org

VA – 00120 Città del Vaticano
office@christianunity.va
www.vatican.va

Kiadja:

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia
és a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa
Nyomdai előkészítés: West-Graph Kft.
Nyomdai kivitelezés: Ex-Kop Bt.

KÖSZÖNTŐ A MAGYAR KIADÁSHOZ

Krisztusban Kedves Testvérek!

Ez a hét az élő víz forrásához vezeti azokat, akik az imahét nyolc estéjén templomainkban hallgatják vagy hirdetik Isten igéjét. Jézus találkozása és beszélgetése a samáriai asszonnyal, lélekben tanúsítja Isten népe számára, hogy az élet Isten ajándéka. Ezért kínálja ma is Jézus az élő vizet, hogy aki hallja az igét, abban tényleg az élő víz forrása fakadjon éltető erejével.

A 2015. esztendő imahetének anyagát a Brazil Keresztény Egyházak Nemzeti Tanácsa készítette el. Külön munkacsoport dolgozott azon, hogy az imahéten jelenlevő templomi közösség találkozzék az életet kínáló Jézussal.

A bibliai történetben a hely és a találkozó személyek kiemelt helyet kaptak. A hely Jákob kútja, s akik találkoztak: a Názáreti (Galileai) Jézus és a sikári (samáriai) asszony. A kút ugyan messze Keleten található a Garizim és Ebal hegyek közötti völgyben, kilométernyire Sikártól, a fővárostól, mely ma Aszkar néven található a térképen. A kút 32 méter mély. 2 méter az átmérője. Forrás táplálja. Fedett. A fedélen két merítő nyílás van. Innen vitték az ivóvizet a város lakói.

Ez a kút Petőfi Sándor szavait juttatja eszünkbe, amint a János vitéz írása közben maga előtt látta, hogy „tündérországban egy tó áll a közepén. Hát az élet vize volt ez a tó itten”. Mi templomunkban fedezzük fel az élet forrását. Ott hullott fejünkre a keresztelő kútnál az élet vize. A hangzó ige hallatán Isten igéjét hallgatva felfrissült a szívünk és az értelmünk. A templomunk jut eszünkbe, mely Isten jelenlétének helye, ahol összegyülekeznek az emberek, aki szomjas, annak Jézus ad inni az élet vizének forrásából (Jel. 21,6). A tér és idő feletti mindenható Isten hatásaival sokféle módon tud

jelen lenni az anyagvilágban. Akár egyetlen helyen többféleképpen is. Kitüntetett módon találkozunk vele templomainkban.

Megjelenik előttünk az Éden folyója is, mely az élet folyama, és a négy égtájat étellel árasztotta el (1.Móz. 2,10) és amely az Isten és a Bárány forrásából eredt (Jel. 22,2). Nekünk ez az Éden a templom. Az Isten közellétének a helye. Itt ered a mindent éltető víz (Ez. 47,1) Azt olvassuk a próféta könyvében, hogy a templom küszöbe alól ered a forrás. Ott ered, ahol érkező belép a templomba, hogy találkozzék Istennel. Ott ered, ahol az igehallgató, a szentségekkel élő, kilép a templomból, hogy az élő vízzel felfrissülten járjon az életúton.

Tudjuk, -mert tapasztaltuk- hogy ez több és egészen más, mint az, hogy a víz nélkül nincs élet! A templom az a „kút”, ahol valóban minden élet adója az Isten! Amikor Jézus kínálja az élő vizet, az isteni békét, az üdvösséget kínálja fel. Ezért ne felejtse senki, hogy a „forrás az Úr házából fakad” (Jóel 4,18). A szomjazónak sose oltotta szomját a jó szó. A vigasztalás is csak üres korsó! A szomjazó Jézushoz fordul. Ott van az élő víz. Jézus a valódi élet forrása. Jézus enyhíteni tudja az élet utáni szomjat. Ezt sehol másutt nem lehet megtalálni!

Az idei imahét hívás az élő víz forrásához, Jézushoz. Jó ha mi is átadjuk hitünk örömét a világnak, ahogyan a samáriai asszony a Jézustól kapott vízzel ment a városba, s Sikem városát elárasztotta élő vízzel. Polgártársainak elmondta, hogy a Messiással találkozott a kútnál és azok hittek neki.

A keresztyének mit visznek magukkal a templomból? Árad-e a Jézusban hívők életéből az élő víz – vagy csak a száj szól és a szív dobog? A tanúságtételben az egész ember benne van. Testestől- lelkestől. Érzelemvilágával és gondolatvilágával. Szavaival és cselekedeteivel. Nagy szüksége van magyar

népünknek erre a jézusi élő vízre! A szomjat nem oltja sem az üdítő, sem az energiával, sem az alkohol, csak a tiszta víz. Jézus meg tudja adni az életet, szeretettel hív bennünket erre az örök, isteni életre.

Aki Jézustól kapott életet, ott marad a kútnál, mert ott a forrás, ott az élő víz! Ahol a forrás van, ott van az oázis. Ahol az oázis van, ott van az igazi élet!

Ezzel nyújtjuk át az Ökumenikus Imahét 2015-ös heti programját- áldáskívánással hívogatva mindenkit az élő víz forrásához, a kúthoz, Jézushoz – a templomba!

Dr. Erdő Péter

bíboros, prímás

A Magyar Katolikus

Püspöki Konferencia

elnöke

Steinbach József

református püspök

A Magyarországi Egyházak

Ökumenikus Tanácsának

elnöke

BEVEZETÉS A 2015-ÖS ÉV TÉMÁJÁBA

Jézus így szólt hozzá: Adj innom!

(János evangéluma 4,7)

1. Aki iszik ebből a vízből...

Utazás, perzselő napsütés, fáradtság, szomjúság... „Adj innom!” Ez minden ember kívánsága. Isten, aki Krisztusban emberré lett (Jn 1,14) és kiüresítette magát, hogy emberségünkben osztozzon (Fil 2,6–7), képes arra, hogy megszólítsa a samáriai asszonyt: „Adj innom!” Ugyanakkor ez az Isten – aki azért jön, hogy találkozzon velünk – az élő vizet ajánlja: „A víz, amelyet én adok, örök életre buzgó forrássá lesz bennük.” (Jn 4,14)

Jézus és a samáriai asszony találkozása arra hív minket, hogy próbáljuk ki, milyen a más kútjából vizet inni, és azt, hogy valami keveset a mienkből is adni tudjunk. Sokszínűségünkben egymást gazdagíthatjuk. A keresztény egységért rendezett imahét az imádság, a találkozás és a párbeszéd kitüntetett alkalma. Alkalom arra, hogy felismerjük a másokban rejlő, a mi-enktől különböző gazdagságot és értéket, és arra kérjük Istent, adja meg az egység ajándékát.

„Bárki, aki ebből a vízből iszik, visszatér ide” – tartja egy brazil közmondás, amely akkor hangzik el, ha egy látogató épp távozik. Egy frissítő pohár víz vagy a *chimmaraó* (1), kávé, *tereré* (2) az elfogadás, a párbeszéd, az együttélés ismertető jelei. Az érkező vendég vízzel kínálásának bibliai gesztusa (Mt 10,42) mint az üdvözlés és javaink megosztásának jele Brazília minden területén szokás.

1. A chimarrao egy hagyományos forrázott ital Brazília déli részén. A yerba mate tea szárított leveleinek áztatásával készül. Az emberek gyakran isszák ezt családtagok vagy barátok körében.

2. Az elv hasonló a chimarraóhoz, de a víz forralása helyett a tereréhez hideg vizet használnak.

A szöveg tanulmányozása és az azzal kapcsolatos meditáció az imahét folyamán arra szolgál, hogy az egyes emberek és a közösségek felismerjék Jézus tervének – amit mi Isten Országának hívunk – párbeszédes jellegét.

A történet megerősíti, hogy az az ember, aki tisztában van saját identitásával, az nem tekinti fenyegetésnek a másik embert. Ha nem érezzük magunkat fenyegetettnek, akkor képesek leszünk rájönni, mi az, ami a másikban kiegészít minket. Önmagában egy személy vagy kultúra nem elég! Ezért, ami ezekből a szavakból árad, „adj innom”, a kiegészítésről szól: valaki másnak a kútjából inni jelentheti az első lépést arra, hogy megtapasztaljunk egy másfajta létezést. Ez vezethet az ajándékok cseréjére, ami mindenképp gazdagít minket. Ahol elutasítják a másik ajándékát, ott nagy károk keletkeznek a társadalomban és egyházban egyaránt.

A János-evangélium 4. fejezetének összefüggésében Jézus egy idegen, aki fáradtan és szomjasan érkezik. Segítségre van szüksége és vizet kér. Az asszony hazai területen van: a kút az ő népéé, az ő hagyományához tartozik. Övé a vödör, és ő tud vizet meríteni. De ő is szomjas. Találkoznak, és ez a találkozás mindkettőjük számára váratlan lehetőséget rejt magában. Jézus nem szűnik meg zsidónak lenni attól, hogy ivott a samáriai asszony által adott vízből. A samáriai asszony marad az, aki, miközben elfogadja / megismeri Jézus útját. Amikor fel tudjuk ismerni eltérő szükségleteinket, akkor egymás kiegészítése gazdagítóbb módon történik meg az életünkben.

Az „Adj innom” – feltételezi, hogy mind Jézus, mind a samáriai asszony azt kéri, amire szüksége van a másiktól. Ez a felszólítás annak felismerésére készít minket, hogy az egyes embereknek, közösségeknek, kultúráknak, vallásoknak, és etnikumoknak szükségük van egymásra.

Az „Adj innom!” magában foglal egy etikus cselekedetet, amely kifejezi, hogy szükségünk van a másikra, amikor az egyház küldetését gyakoroljuk. Hozzáállásunk megváltoztatására készít, hogy sokszínűségünk közepette is odaszánt élettel keressük az egységet. Mindez a keresztény spiritualitás és imádság sokféle formája felé való nyitottságunkban valósulhat meg.

2. Egyházi és vallási helyzet Brazíliában

Brazília nagyon vallásos országnak tekinthető. A hagyomány szerint ez egy olyan ország, ahol bizonyos szívéllyesség jellemzi a társadalmi osztályok és etnikai csoportok kapcsolatát. Manapság azonban növekszik az országban az intolerancia, amely az erőszak magas szintjében mutatkozik meg. Különösen is igaz ez a kisebbségekkel és a kiszolgáltatottakkal szemben: a feketékkel, a fiatalokkal, a homoszexuálisokkal, őslakókkal és azokkal szemben, akik afrikai-brazil vallásukat gyakorolják. Ez az intolerancia hosszú időn keresztül rejtve maradt. Akkor vált nyilvánvalóvá, akkor lepleződött le, amikor 1995. október 12-én Aparecidai Miasszonyunk ünnepén (az ország védőszentje), az új pünkösdi egyház egyik püspöke beleszólt Aparecidai Miasszonyunk szobrába a nemzeti tévéközvetítés alatt. Azóta a keresztény alapú vallási intolerancia más példái is előfordultak. Más vallásokkal, különösen is az afro-brazil és bennszülött hagyományokkal szemben is megmutatkozott ez a keresztény intolerancia.

A vallási piacon létező versengés magyarázza ezt a viselkedést. Brazíliában néhány keresztény csoport egyre erősebben verseng a többi csoporttal: verseny folyik a tömegtájékoztatás piacán elfoglalt helyért, verseny az új tagokért és verseny a fő eseményekre kapható anyagi támogatásért. Ferenc pápa erre a jelenségre mutat rá, amikor ezt írja: a spirituális/lelki világiasság némely keresztényeket más keresztényekkel vívott harcra indít azokkal szemben, akik hatalmuk, presztízsük, örömük vagy gazdasági biztonságuk útjában állnak. (*Evangelii gaudium* 98)

A vallási versengés azoknak a hagyományos keresztény felekezeteknek az életére is hatással van, amelyek tagjaik számának csökkenését vagy stagnálását tapasztalják.

Teret nyer az az elképzelés, hogy az eleven és erős egyház, amelynek magas a taglétszáma. Ennek eredményeképp a hagyományos egyházakban erősödik az a tendencia, hogy távolságot tartsanak a keresztény egyházak látható egységét kereső mozgalmtól.

Ez a piacorientált kereszténység pénzt fektet a politikai pártokba is, és néhány esetben létrehozza a saját politikai pártjait. Szövetséget köt bizonyos érdekcsoportokkal, mint például a nagy földbirtokosokkal, mezőgazdasági vállalkozásokkal és a pénzpiacokkal. Néhány megfigyelő egyenesen a politikai élet felekezetivé tételéről beszél, ami veszélyezteti az állam és egyház szétválasztását. Így azt az ökumenikus elképzelést, miszerint az elválasztó falakat le kell bontani, felváltja a „korporativista logika” az intézményes gondolkodás és a felekezeti érdekek védelme.

Bár a 2010-es népszámlálás azt mutatja, hogy a brazil népesség 86,8%-a kereszténynek vallja magát, az országban mégis magas az erőszakos cselekedetek száma. Sőt úgy tűnik, hogy a kereszténységhez való tartozás a hétköznapiakban nem je-

lent erőszakmentes viselkedést és az emberi méltóság tiszteletét. Ezt az állítást a következő adatok támasztják alá:

A nők elleni erőszak:

2000 és 2010 között 43 700 nőt gyilkoltak meg Brazíliában. Az erőszakot elszenvedő asszonyoknak 43%-át saját otthonában érte a bántalmazás.

A őslakók elleni erőszak:

Ez gyakran a vízierőművek fejlesztésével és a mezőgazdasági vállalkozások kiterjesztésével áll kapcsolatban. Mostanában ez a két projekt jellemzi az országban a vezető fejlesztéseket.

Ezek jelentősen hozzájárulnak az őslakók területeinek lassú elhatárolásához és az őslakók elfogadásához. 2011-ben az Lelkipásztori Földbizottság (CPT) – a Római Katolikus Püspöki Konferenciához kötődő szervezet – jelentése szerint (*Erőszak a brazil őslakókkal szemben*) az őslakókkal szembeni erőszakot mutatja az a tény, hogy Brazília őslakóinak területén most is 450 fejlesztés folyik. Ezeket a fejlesztéseket az őslakókkal való megfelelő konzultáció nélkül végzik, amint a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) megállapodásának 169. része ezzel számol.

A Lelkipásztori Földbizottság 500 őslakók meggyilkolásáról számol be 2003 és 2011 között: ezek 62,7%-át Mato Grosso do Sul államban követték el. Évente átlagosan 56 őslakókat ölnek meg.

Az intolerancia legyőzésének különböző formáival kiemelten kell foglalkoznunk: tisztelnünk kell a törvényes sokszínűséget, és támogatnunk kell a párbeszédet mint az evangélium szerinti kiengesztelődés és béke állandó útját.

3. Hermeneutikai választás

A CEBI által elfogadott, és Latin-Amerikában széles körben elterjedt módszert a Biblia kontextuális olvasásának nevezik. Ez egyrészt tudományos, másrészt népszerű megközelítése egy-egy bibliai szövegnek.

E módszer szerint bármely bibliai teológia és magyarázat kiindulópontja a mindennapi élet. Jézus módszerét követjük, ahogy pl. az emmausi úton a tanítványok mellé lépett (Lk 24,13–24). „Mi folyik itt? Miről beszélgettek?” A szövegösszefüggéstől haladunk a bibliai szöveg felé. Ebben a módszertani utazásban a Biblia mécses a lábunk előtt, és jelzőfény, amely megvilágítja életünk útját (Zsolt 119,105) A bibliai szöveg tanít minket, és úgy formál át, hogy tanúi lehessünk Isten akaratának abban a környezetben, ahol élünk.

4. Napokon átívelő utazás

Az előttünk álló nyolc napra tervezett utazás egy kijelentéssel kezdődik, amely azután leleplezéshez, majd tanúságtételhez vezet.

A hét egy kijelentéssel kezdődik Istenről, aki a saját képmására teremtett minket, vagyis a Szentháromság Isten képmására, Aki egység a sokféleségben. A különbözőség, sokféleség része az Isteni szándéknak. Ezt követően néhány olyan bűnből fakadó helyzet leírása következik, ahol az igazságtalan megkülönböztetés leleplezésével találkozunk. Harmadszorra, a kirekesztést okozó bűnös hozzáállásról való lemondás már egy lépést jelent az Isten Országának egysége felé. Végül tanúságot teszünk Isten kegyelmességéről, aki tökéletlenségünk ellenére mindig hajlandó szeretettel fogadni minket, és akinek Szentlelke a kiengesztelődés és egység felé terel. Így élhetjük át pünkösödöt, a Lélek sokféle ajándékát, amelyek Isten Országának megvalósítására segítenek minket.

A 2015-ÖS IMAHÉT ANYAGÁNAK ELŐKÉSZÍTÉSE

A két imahetet támogató szervezet felkérte a Brazil Keresztény Egyházak Nemzeti Tanácsát (CONIC) a 2015-ös imahét forrásanyagának elkészítésére. A tanács kijelölt egy, a tag egyházak képviselőiből álló munkacsoportot, és felvette az ökumenikus szervezetekkel is a kapcsolatot az anyag elkészítéséhez. A munkacsoport 2012 februárjában és áprilisában találkozott, és júliusban fejezték be a munkát.

A két támogató szervezet által kijelölt nemzetközi bizottság szeptember 22–27. között találkozott São Paolóban, hogy véglegesítsék az anyag előkészítését. Az ülést a Santa Monica Hotelben tartották, ami egy meglehetősen szegény környéken található, São Paulo külvárosában. Az ágoston rendiek által fenntartott Santa Monica Hotel és Konferenciaközpont teremti meg sok olyan szociális projekt anyagi fedezetét, amelyeket az ágoston rend támogat a környéken.

A CONIC által javasolt szöveg szerkesztésén kívül a nemzetközi bizottság meglátogatta a Népoktatási és Evangelizációs Ökumenikus Központot (CESEP), ahol a bizottsági tagok találkoztak a központ vezetőjével és hallgatóival. A nemzetközi bizottság az ökumenikus mozgalomnak is szentelt egy ülésszakot (különösen is az Egyházak Világtanácsának), hogy tisztázzák a brazil katonai diktatúra alatt elkövetett emberi jogok megsértését (1964–1985).

A Nemzetközi Bizottság köszönetét fejezi ki José Oscar Beozzo atyának, valamint az ökumenikus központ csapatának és hallgatóinak, illetve Anivaldo Padilhának és Magali do Nascimento Cunha profferszor nőnek, hogy olyan kézségesek voltak a munka során, ezzel segítve a nemzetközi bizottságot, hogy az jobban megértse a 2015-ös téma társadalmi és egyházi hátterét és imaforrásait.

A Brazil Keresztény Egyházak Nemzeti Tanácsa 1982-ben jött létre, és a következő egyházakat foglalja magában:

- Római Katolikus Egyház
- Evangélikus Egyház (IECLB)
- Brazil Episzkopális Anglikán Egyház
- Egyesült Presbiteriánus Egyház
- Atiochiai Szír Ortodox Egyház

A Nemzeti Tanács küldetése az, hogy a keresztény egyházak egységéért dolgozzon, miközben figyelemmel kíséri a brazil valóságot, és szembesíti azt az evangéliummal, Isten Országának parancsaival. A Keresztény Egyházak Nemzeti Tanácsa

elkötelezetten küzd az emberi méltóságért, az emberek jogaiért és kötelességeiért, ezzel is kifejezi az evangélium üzenetéhez való hűségét.

A Keresztény Egyházak Nemzeti Tanácsának céljai közt szerepel a keresztény egyházak közti ökumenikus kapcsolatok elősegítése és az emberi jogok érdekében tett közös tanúságtétel erősítése.

A fent említett tagegyházakon kívül a Nemzeti Tanácshoz tartoznak még testvéri társult tagként a következő ökumenikus csoportok is:

- Latin Amerikai Egyházak Tanácsa (CLAI), amely 1982-ben jött létre, szorgalmazza az egyházak és ökumenikus testületek közti párbeszédet és együttműködést, helyet adva a vallások közti olyan párbeszédnek, mely az egységkeresés, a tanúságtétel és a szolgálat eszköze.
- Bibliai Tanulmányi Központ (CEBI), amely 1979-ben alakult, és elkötelezett a Biblia népszerű olvasásának terjesztése és elmélyítése mellett. Célja, hogy a Biblia népszerű olvasásának módszerén keresztül erősítse csoportok létrejöttét és megszervezését. Spirituális segítséget ad az élethez, különösen is az ország leginkább kirekesztett társadalmi csoportjai között.

AZ IMAHÉT BIBLIAI ALAPVETÉSE

Amikor pedig megtudta Jézus, hogy a farizeusok meghallották, hogy ő több tanítványt szerez és keresztel, mint János – bár maga Jézus nem keresztelt, hanem a tanítványai –, elhagyta Júdeát, és elment ismét Galileába. Samárián kellett pedig átmennie, és így jutott el Samária egyik városához, amelynek Sikár volt a neve. Ez közel volt ahhoz a birtokhoz, amelyet Jákób adott fiának, Józsefnek. Ott volt Jákób forrása. Jézus az úttól elfáradva leült a forrásnál; az idő délfelé járt. Egy samáriai asszony jött vizet meríteni. Jézus így szólt hozzá: Adj innom!

Tanítványai ugyanis elmentek a városba, hogy ennivalót vegyenek. A samáriai asszony ezt mondta: Hogyan? Te zsidó létedre tőlem kérsz inni, mikor én samáriai vagyok? Mert a zsidók nem érintkeztek a samáriaiakkal. Jézus így válaszolt: Ha ismernéd az Isten ajándékát, és hogy ki az, aki így szól hozzád: Adj innom!, te kértél volna tőle, és ő adott volna neked élő vizet. Az asszony így szólt hozzá: Uram, merítőedényed sincs, a kút is mély; honnan vennéd az élő vizet? Talán nagyobb vagy te atyánknál, Jákóbnál, aki ezt a kutat adta nekünk, és aki maga is ebből ivott, sőt fiai és jószágai is? Jézus így válaszolt neki: Aki ebből a vízből iszik, ismét megszomjazik, de aki abból a vízből iszik, amelyet én adok neki, soha többé meg nem szomjazik, mert örök életre buzgó víz forrásává lesz benne. Az asszony erre ezt mondta: Uram, add nekem azt a vizet, hogy ne szomjazzam meg, és ne kelljen idejárnom meríteni.

Jézus így szólt hozzá: Menj el, hívd a férjedet, és jöjj vissza! Az asszony így válaszolt: Nincs férjem. Jézus erre ezt mondta: Jól mondtad, hogy férjed nincs, mert őt férjed volt, és akivel most élsz, nem férjed: ebben igazat mondtál. Az asszony így felelt: Uram, látom, hogy próféta vagy. A mi atyáink ezen a hegyen

imádták Istent, ti pedig azt mondjátok, hogy Jeruzsálemben van az a hely, ahol Istent imádni kell. Jézus így válaszolt: Higgy nekem asszony, hogy eljön az óra, amikor nem ezen a hegyen, nem is Jeruzsálemben imádjátok az Atyát. Ti azt imádjátok, akit nem ismertek, mi azt imádjuk, akit ismerünk, mert az üdvösség a zsidók közül támad. De eljön az óra, és az most van, amikor igazi imádói lélekben és igazságban imádják az Atyát, mert az Atya is ilyen imádókat keres. Az Isten Lélek, és akik imádják őt, azoknak lélekben és igazságban kell imádniuk. Az asszony így felelt: Tudom, hogy eljön a Messiás, akit Krisztusnak neveznek, és amikor eljön, kijelent nekünk mindent.

Jézus ezt mondta neki: Én vagyok az, aki veled beszélek. Ekkor megérkeztek a tanítványai, és csodálkoztak azon, hogy asszonnyal beszél, mégsem mondta egyikük sem: Mit akarsz tőle? Miért beszélgetsz vele? Az asszony pedig otthagyt a korsóját, elment a városba, és szólt az embereknek: Jöjjetek, lássátok azt az embert, aki megmondott nekem mindent, amit tettem: vajon nem ő a Krisztus? Erre azok elindultak a városból, és kimentek hozzá.

Közben kérték őt a tanítványai: Mester, egyél! Ő pedig azt mondta nekik: Nekem van mit ennem, amiről ti nem tudtok. A tanítványok egymást kérdezték: Valaki talán hozott neki enni? Jézus ezt mondta nekik: Az én eledelem az, hogy teljesítsem annak akarátát, aki elküldött engem, és bevégezzem az ő munkáját. Vajon nem ti magatok mondjátok-e, hogy még négy hónap, és jön az aratás? Íme, mondom nektek: emeljétek fel a szemeteket, és lássátok meg, hogy a mezők már fehérek az aratásra. Az arató jutalmat kap, és begyűjti a termést az örök életre, hogy együtt örüljön a vető és az arató. Mert abban igaza van a mondásnak, hogy más a vető, és más az arató. Én elküldtelek titeket, hogy azt arassátok, amiért nem ti fá-

radtatok: mások fáradoztak érte, ti pedig az ő munkájukba álltatok be.

Abból a városból pedig a samáriaiak közül sokan hittek benne az asszony szava miatt, aki így tanúskodott: Megmondott nekem mindent, amit tettem. Amikor tehát a samáriaiak Jézushoz értek, kérték őt, hogy maradjon náluk. És ott maradt két napig. Az ő szavának sokkal többen hittek, az asszonynak pedig meg is mondták: Már nem a te beszédedért hiszünk, hanem mert magunk hallottuk és tudjuk, hogy valóban ő a világ üdvözítője.

Magyar Bibliatársulat kiadása

Amikor Jézus megtudta, hogy a farizeusok úgy értesültek, hogy ő több tanítványt szerez és keresztel, mint János – noha Jézus maga nem keresztelt, csak a tanítványai –, elhagyta Júdeát és visszatért Galileába, így keresztül kellett mennie Szamarián.

Odaért Szamaria egyik városához, Szikarhoz, ez annak a földnek a közelében volt, amelyet Jákob fiának, Józsefnek adott.

Ott volt Jákob kútja. Jézus elfáradt az úton, azért leült a kútnál. A hatodik óra felé járt az idő.

Egy szamariai asszony odament vizet meríteni. Jézus megszólította: “Adj innom!”

Tanítványai ugyanis bementek a városba, hogy élelmet szerezzenek.

A szamariai asszony így válaszolt: “Hogyan? Zsidó létedre tőlem, szamariai asszonytól kérsz inni?” [A zsidók ugyanis nem érintkeztek a szamariaiakkal.]

Jézus ezt felelte neki: “Ha ismernéd Isten ajándékát, s azt, aki azt mondja neked: Adj innom, inkább te kértél volna tőle, s ő élő vizet adott volna neked.”

“Uram – mondta erre az asszony –, hiszen vödöröd sincs, a kút pedig mély. Honnan vehetnél hát élő vizet? Csak nem vagy nagyobb Jákob atyánknál, aki ezt a kutat adta nekünk, s maga is ebből ivott a fiaival és állataival együtt? “

Jézus azt mondta neki feleletül: “Aki ebből a vízből iszik, újra megszomjazik. De aki abból a vízből iszik, amelyet én adok, az nem szomjazik meg soha többé, mert a víz, amelyet én adok, örök életre szökellő vízforrás lesz benne.”

Erre az asszony kérte: “Uram, adj nekem ilyen vizet, hogy ne szomjazzam többé, s ne kelljen ide járnom meríteni.”

Jézus így válaszolt: “Menj, hívd el a férjedet, és gyere vissza!”

“Nincs férjem” – felelte az asszony.

Jézus erre azt mondta neki: “Jól mondtad, hogy nincs férjed, mert volt ugyan öt férjed, de akid most van, az nem férjed. Így igazat mondtál.”

“Uram – válaszolta az asszony –, látom, próféta vagy. Atyáink ezen a hegyen imádták az Istent, ti meg azt mondjátok, hogy Jeruzsálemben kell imádni.”

“Hidd el nekem, asszony – mondta Jézus –, elérkezik az óra, amikor sem ezen a hegyen, sem Jeruzsálemben nem fogják imádni az Atyát.

Ti azt imádjátok, akit nem ismertek, mi azt, akit ismerünk, mert az üdvösség az zsidóktól ered.

De elérkezik az óra, s már itt is van, amikor igazi imádói lélekben és igazságban imádják az Atyát. Mert az Atya ilyen imádókat akar.

Az Isten lélek, ezért akik imádják, azoknak lélekben és igazságban kell imádniuk.”

Az asszony azt felelte rá: “Tudom, hogy eljön a Messiás, azaz a Fölkent, s amikor eljön, mindent tudtunkra ad.”

Jézus erre kijelentette: “Én vagyok az, aki veled beszélek.”

Közben visszatértek tanítványai, s meglepődtek rajta, hogy asszonnyal beszélget. De egyikük sem mondta: “Mit akarsz tőle?” Vagy: “Miért beszélgetsz vele?”

Az asszony otthagyta a korsóját, sietve visszatért a városba, és azt mondta az embereknek: “Gyertek, van itt egy ember, aki mindent elsorolt, amit csak tettem. Ő volna a Messiás?”

Az emberek kitódultak a városból, és odasereglettek hozzá.

Közben a tanítványok kérték: “Mester, egyél!”

De ő azt felelte: “Van eledelem, csak nem tudtok róla.”

A tanítványok erre tanakodni kezdtek egymás közt: “Csak nem hozott neki valaki enni?”

Jézus erre megmagyarázta: “Az én eledelem, hogy annak akaratát teljesítsem, aki küldött, s elvégezzem, amit rám bízott.

Vagy nem így beszéltek: Még négy hónap, és itt az aratás? Nos, azt mondom nektek: Emeljétek fel szemeteket, és nézzétek meg a szántóföldeket: már megérték az aratásra.

Az arató már most megkapja bérét, s termést gyűjt az örök életre, hogy együtt örüljön, aki vet, azzal, aki arat.

Mert igaza van a szólásmondásnak: Más vet és más arat. Nos, azért küldtelek benneteket, hogy learassátok, amit nem ti munkáltatok. Mások fáradoztak, s ti az ő munkájukba álltatok bele.”

Abból a városból sokan hittek benne a szamariaiak közül, az asszony szavára, aki tanúsította: “Mindent elsorolt, amit csak tettem.”

Amikor a szamariaiak odaértek hozzá, kérték, hogy maradjon náluk. Két napig ott is maradt.

S az ő szavát hallva még többen hittek benne.

Meg is mondták az asszonynak: “Most már nem a te szavaidra hiszünk, mert magunk is hallottuk, és most már tudjuk, hogy valóban ő a világ Üdvözítője.”

Katolikus Biblia

ÖKUMENIKUS ISTENTISZTELET

BEVEZETÉS AZ ÖKUMENIKUS ISTENTISZTELETBE

Jézus így szólt hozzá: „Adj innom!”

Jn 4,7

Az alábbiakban közölt istentiszteleti rend felhasználható az Ökumenikus imahét nyitó alkalmán, vagy más megfelelő alkalommal, a helyi közösségek igénye szerint.

Jézus szándékosan választotta a Samárián átvezető utat, amikor Júdeába tartott. Útja Jákób kútja mellett haladt el, ahová a samáriai asszony vizet húzni ment. A brazil ökumenikus csoport, mely az ünnepi imahét anyagát készítette, arra biztat minket, hogy az út és a víz képét úgy használjuk, mint amelyek az imáinkban szereplő látható keresztény egység képei. A helyi munkacsoport arra kér minket, hogy először gondolkodjunk el a következő bevezető kérdéseken, amelyek megadják az ünneplés kereteit:

- Melyik az az ösvény, amely az egységre vezet?
- Melyik az az út, amelyen járnunk kell, hogy a világ ihasson az élet forrásából, Jézus Krisztusból?
- Melyik egységre vezető ösvény segíti, hogy valóban tisztelni tudjuk különbözőségünket?

Az egységnek ezen az ösvényén van egy kút, amely vízzel van tele: mind a fáradt Jézus által vágyott vízzel, mind az Őáltala adott vízzel, amelyből az örök élet forrása fakad. A samáriai asszony által felhúzott kútvíz arra szolgál, hogy szomjunkat oltsa, és virágzóvá tegye a pusztát. A víz, amelyet Jézus kínál, az a víz, amely felett az Isten Lelke lebegett, az élő víz, amelyben megkereszteltettünk.

A János 4,1–12-ben leírt szöveg az idei imahét szíve.

A hosszú evangéliumi szöveget több hang is olvashatja vagy dramatizált formában is előadhatjuk.

Az evangélium elhangzása után különböző lehetőségeket kínálunk, az ünneplő gyülekezet méretétől függően:

- *kisebb csoportokká formálódva megoszthatjuk véleményünket a bevezető kérdésekkel kapcsolatban, azután visszatérünk a nagy gyülekezetbe;*
- *meghallgathatunk egy igehirdetést, amely az evangéliumi elbeszélést helyezi a középpontba, figyelembe véve a kiinduló kérdéseket.*

Az ösvény és a kút

Készítsünk mécsesekkel, virágokkal, színes anyagokkal kirakott ösvényt a templom középső hajójában, amelyen végigmegyünk, majd megállunk a gyülekezet előtt. Az út központjában legyen egy nagy tál és több vizeskanna. Ezek a vizeskorsók lehetnek többfélék, a gyülekezet sokszínűségét szimbolizálva.

Az ünnep szolgálattevői ezen az ösvényen vonulnak be. A kút mellett elhaladva, minden résztvevő egyház képviselője az egyik vizeskorsóból lassan kiönti a vizet a nagy tálba.

Ez a különböző korsókból odakerült víz szimbolizálja a már meglévő egységünket, amely tökéletlen és rejtve van szemünk előtt. **Ezt a gesztust az ünneplés elején el kellene magyarázni, és a prédikáció során is vissza kellene térni rá.**

Az ösvényt a bűnvallás előkészítésénél is felhasználhatjuk. A gyülekezet különböző részeiből érkezzenek az emberek, akik elmondják a megbocsátás kéréseit.

Az áldás után a résztvevők a béke és testvériség jelével fordulnak egymáshoz, amikor elhagyják az istentisztelet helyszínét, majd a közösség tagjai az összejövetel után ünnepi étkezésen vesznek részt.

Az ünnep felépítése

Különös figyelmet kell szentelni a fogyatékkal élők, nagyothallók bevonására, hogy ők is teljes értékűen részt vehessenek az ünneplésben.

Az ünnep öt részre tagolódik:

- I. Preludium (előkészület)
- II. Megnyitás: köszöntés és bevezetés az imahét témájába; bűnvallás és Kyrie
- III. Az evangélium felolvasása
- IV. Hittel és egységben válaszolunk Hitünk megerősítése (Niceai hitvallás, Apostoli hitvallás vagy egyéb szöveg, például a keresztelési ígéret megújítása)

Közbenjáró imádság

Adakozás

Miatyánk (mondva vagy énekelve)

V. Áldás, békejel, kiküldés

Postludium

Az istentisztelet rendje

L: lelkész

F: felolvasó (lektor)

Gy: gyülekezet

I. Preludium (előkészület)

Az istentisztelet kezdetekor gyűjtsuk meg a gyertyákat!

Egy helyi vezető köszönti a gyülekezetet és bemutatja az imahét témáját.

F: Kérem a gyülekezetet, hogy álljunk fel, és a bevezető ének alatt fogadjuk a szolgálattevők bevonulását.

Amikor az ösvényen haladva a bevonulók a kúthoz érnek, egy-egy korsóból lassan a nagy tálba fogják önteni a vizet. A különböző korsókból származó víz az egységünk jelképe, amely már valóságos, még ha csak részleges is.

Ha az ünneplő gyülekezet kicsiny, akkor kérjük meg a bevonulókat, hogy hangosan mondják a nevüket, és azt, hogy melyik egyházhoz tartoznak.

II. Megnyitás

Imádságra való felhívás (3)

L: Mindenható Isten, add lelkünkbe az egység leheletét, amely elismeri sokféleségünket.

Gy: Adj lelkünkbe toleranciát, amely szeretettel fogadja a másikat, és közösséggé formál minket.

L: Add nekünk Lelked tüzét, amely egyesíti mindazt, ami részekre szakadt, és meggyógyítja azt, ami beteg.

Gy: Add kegyelmedet, amely legyőzi a gyűlöletet, és megszabadít minket az erőszaktól.

L: Add az élet lehetétét, amely meghátrálásra készíteti és legyőzi a halált.

Gy: Áldott legyen a kegyelem Istene, aki Atya, Fiú, Szentlélek, és Aki mindent újjá tud teremteni. Ámen

Bűnvallás és Kyrie

L: Fogadjuk Isten kegyelmét alázatosan, Isten gyermekeiként, egymás testvéreiként, és válaszoljunk Isten hívására azzal, hogy megújítjuk kapcsolatainkat

F: Kegyelmes Isten, a Te Lelked lebegett a vizek felett, ahol a sokféleség kisarjadt és virágzott. Megvalljuk, hogy nehezen éljük meg meglévő különbözőségeinket. Bocsásd meg gondolatainkat, szavainkat, cselekedeteinket, amelyek megsértik különbözőségben megélt egységünket.

Gy: Óh, Urunk, könyörülj rajtunk... (énekelve)

F: Irgalmas Krisztus, a gyülekezet, a hallgatók és tanítók kegyelme és öröme, Te a remény új látását adod nekünk, és meggyógyítod lelkünk és testünk sebeit. Megvalljuk, hogy elmulasztottuk meghallgatni a mienktől eltérő hangokat, nem voltunk képesek gyógyulást és reményt hozó szavakat mondani, és újra meg újra kirekesztettük azokat, akik szolidaritásért és testvériségért kiáltanak.

Gy: Óh, Urunk, könyörülj rajtunk! (énekelve)

F: Kegyelmes Urunk, Te vagy az egész teremtettség forrása, az

örök és életadó Ige. Megvalljuk, hogy nem hallgattunk a teremtet világ sóhajtozására és kiáltásaira, amikor felszabadításért és megújulásért könyörögtek. Segíts, hogy együtt haladjunk az úton, és meghalljuk a Te hangodat minden szenvedő élőlényben, amely gyógyulásért és gondoskodásért esedezik.

L: Óh, Isten, kegyelem és irgalom forrása, áraszd ránk megbocsátásodat. Legyen szereteted élő vizek forrása bennünk, hogy visszaadja néped erejét. Jézus Krisztusért kérünk!

Gy: Ámen

ÉNEK

III. Az evangélium felolvasása vagy dramatizálása

Jn 4,1–42

Meditáció vagy igehirdetés

IV. Válaszoljunk hittel és egységben

Hitünk megerősítése

(A Niceai hitvallás, az Apostoli hitvallás, vagy hitünk másfajta megerősítése hangozzék el, pl. a keresztelési ígéret megújítása)

Közbenjáró imádság

*A gyülekezet a őslakók énekét énekelje (Guaicuru Kyrie)
vagy válasszon egy másik ének*

F: Velünk együttérző örökkévaló Isten! Egyénekként és közösségként fordulunk most Hozzád világosságért, hogy jobban el tudjuk, egymást fogadni, hogy megértőbbek legyünk egymás felé és enyhíteni tudjuk a világ szenvedését.

Gy: Hallgass meg minket, Szeretet Istene! Hallgasd meg kiáltásunkat! (énekelve)

F: Velünk együtt érző, örökkévaló Isten! Érted meg gyermekeiddel, hogy a jótékonyság, a vendégszeretet és az egység a te kinyilatkoztatásod és az akaratod az emberiségnek.

Gy: Hallgass meg minket, szeretet Istene! Hallgasd meg kiáltásunkat! (énekelve)

F: Velünk együtt érző, örökkévaló Isten! Könyörgünk, adj nekünk békét, taníts és vezess, hogy toleráns és erőszakmentes világot építhessünk.

Gy: Hallgass meg minket, szeretet Istene! Hallgasd meg kiáltásunkat! (énekelve)

F: Velünk együtt érző örökkévaló Isten, aki a teremtet világ, majd a próféták által, végül Fiad, Jézus Krisztus által szóltál hozzánk – adj bölcsességet, hogy hallgassunk szavadra, amely különbözőségünk ellenére is egységre hív minket.

Gy: Hallgass meg minket, szeretet Istene! Hallgasd meg kiáltásunkat! (énekelve)

F: Velünk együtt érző, örökkévaló Isten! Fiad, az Úr Jézus Krisztus, a mi Urunk nevében kérünk, aki idegenként kért inni a samáriai asszonytól, adj nekünk élő vizet, hogy az örök életünk forrása legyen!

Gy: Hallgass meg minket, szeretet Istene! Hallgasd meg kiáltásunkat! (énekelve)

A helyi gyülekezet kiegészítheti az elhangzott imákat.

Adakozás

L: Jézustól azt tanultuk, hogy szánjuk oda életünket másokért, és ez legyen szeretetünk és együttérzésünk jele.

Istenünk, hadd lehessünk élő adományok, úgy hogy a Te Igéd és kegyelmed szolgálatára szenteljük életünket!

Bemutatjuk az összegyűlt adományt a gyülekezetnek.

L: Istenünk, aki velünk vagy és közöttünk jársz, add meg nekünk ma a Te világosságod és Lelked ajándékát, hogy folytathassuk küldetésünket. Add, hogy hűségeseink legyünk mások meghallgatásában és elfogadásában, azokéban is, akik nagyon különböznek tőlünk. Vedd el szívünkől az erőszakot, és a megkülönböztető viselkedést, amely értéktelennek tart és emberi méltóságukban kirekeszt másokat. Tedd képessé egyházainkat, hogy a befogadás helyei lehessenek, ahol az ünneplés, a megbocsátás, az öröm és gyengédség, erő és hit napi gyakorlatunkká, ételünkké, Jézusban való növekedésünké válik.

Gy: Ámen

Megjegyzés: A helyi gyülekezet másképpen is rendezheti az adakozást a helyi hagyományoknak megfelelően. Azt javasoljuk, hogy az adományokat hozzuk előre, és helyezzük az oltár elé egy színes terítőre. Amíg folyik az adományok gyűjtése, addig énekeltük a helyi szervezők által kijelölt éneket!

Az Úrtól tanult imádság (mondva vagy énekelve)

V. Áldás, békejel, kiküldés

Áldás

L: Áldjon meg titeket az Úr és védjen meg titeket, töltse meg szíveteiket gyengédséggel és lelketeket örömmel, fületeket zenével, orrotokat jó illattal, nyelveteiket énekkel, amelyben testet ölt a remény.

Jézus Krisztus, az Élő Víz legyen mögöttetek, hogy megvédjen titeket.

Legyen mellettetek, hogy kísérjen titeket,
legyen bennetek, hogy megvigasztaljon titeket,
legyen fölöttetek, hogy megáldjon titeket!

Az életadó Lélek adja leheletét belétek, hogy gondolataitok szentek legyenek,

cselekedjék bennetek, hogy munkátok szent legyen, vonja magához szíveteket, hogy azt szeressétek, ami szent.

Erősítsen meg titeket, hogy megvédhessétek azt, ami szent.

Vegyen szállást szívetekben,

öntözze annak szárazságát, olvassza fel hidegségét,

gyújtsa lángra szeretetével szívetek legbelsejét, és

adjon nektek igaz hitet, biztos reménységet, és őszinte, tökéletes szeretetet.

Gy: Ámen

Békejel

L: Isten, aki egymás elfogadására tanít minket, és a vendégszeretet gyakorlására hív, adja nekünk békességét és derűjét, nyugalma, amint haladunk a keresztény egység felé vezető úton.

Amikor most Krisztus békességével megyünk tovább, köszöntsük egymást a béke jelével.

Postludium

BIBLIAI GONDOLATOK ÉS IMÁDSÁGOK

AZ IMAHÉT NAPJAIRA

1. nap: KÖZHÍRRÉ TÉTEL

Samárián kellett pedig átmennie Jn 4,4

1Móz/Ter 24,10–33 Ábrahám és Rebeka a kútnál

Zsolt 42 Ahogyan a szarvas kívánczik a folyó-
vízhez

2Kor 8,1–7 Makedónia gyülekezeteinek adakozása

Jn 4,1–4 Samárián kellett pedig átmennie

Magyarázat

Jézus tanítványaival, Júdeából ment Galileába. Samária e két terület között helyezkedik el. Egy bizonyos előítélet volt Samária és a samáriaiak ellen. Samária negatív hírneve faji és vallási keveredéséből adódott. Nem volt szokatlan, hogy más útvonalakat is használjanak, hogy elkerüljék Samáriát.

Mit ért János evangéliuma azon, amikor azt mondja, „Samárián kellett átmennie”? Többről van szó, mint földrajzi kérdésről, hiszen ez Jézus választása: „keresztülmenni Samárián” azt jelenti, hogy szükséges találkoznia másokkal, a másikkal, azzal, akit gyakran veszélyesnek tekintettek.

Zsidók és samáriaiak között ősi konfliktus húzódott. A samáriaiak a déli királysággal megszakított kapcsolataikat, aminek következtében Jeruzsálemben központosított istentisztelet alakult ki (1Kir 12). Később, amikor az asszírok megszállták Samáriát, sokakat deportálva a helyi lakosok közül, számos idegent telepítettek be erre a területre, saját isteneikkel. (2Kir 17,24–34). A zsidóknak a samáriaiak „kevert és tisztátalan” nép lett. Később János evangéliumában a zsidóknak kételyük támadt Jézussal szemben, vádolva őt mondván: „Vajon nem jól mondjuk, hogy samáriai vagy te, és ördög van benned?” (Jn 8, 48)

A samáriaiak számára sem volt könnyű elfogadni a zsidókat. (Jn 4, 8). A múlt sérelme még nagyobbá vált Kr. e. 128 körül, amikor Hyrcanus János zsidó vezető lerombolta a samáriaiak által épített templomot, amely a samáriaiak istentiszteleti helye volt a Garizim-hegyen. Egy alkalommal Lukács evangéliuma azt írta, hogy Jézust nem fogadták be egy samáriai faluban egyszerűen azért, mert Jeruzsálembe szándékozott menni. (Lk 9, 52) Mindkét oldalról ellenállás volt.

János világosan beszél arról, hogy a „Samárián való átmenet” Jézus választása. Megmutatja számunkra, hogy önmagunk elszigetelése azoktól, akik különböznek tőlünk és a kapcsolatok korlátozása, azokra az emberekre, akik olyanok, mint mi, önmagunk elszegényedéséhez vezet. A párbeszéd azokkal, akik különböznek tőlünk, erősíti személyiségünket.

Kérdések

1. Mit jelent számomra és gyülekezetem számára: „Keresztül kell menni Samárián?”
2. Melyek azok a lépések, amelyeket egyházamnak meg kell tenni ahhoz, hogy más egyházakkal együtt lehessen, valamint mit tanultak az egyházak egymástól?

Imádság

Minden népek Istene, Taníts minket átmenni Samárián, hogy találkozhatunk más egyházakból való testvéreinkkel! Taníts minket nyitott szívvel közeledni a másik egyházhoz, hogy tanulhassunk tőle. Valljuk, hogy te vagy az egység forrása. Add meg azt az egységet, amelyet Krisztus akar adni nekünk. Ámen!

2. nap: BEVÁDOLÁS I

Jézus az úttól elfáradva leült a forrásnál Jn 4,6

1Móz/Ter 29,1–14	Jákób és Ráhel a kútnál
Zsolt 137	Hogyan énekelhetnénk éneket az Úrról idegen földön?
1Kor 1,10–18	Mindenki így beszél köztetek: „Én Pálé vagyok, én Apollósé.”
Jn 4,5–6	Jézus az úttól elfáradva...

Magyarázat

Jézus már korábban is megfordult Júdeában, mielőtt összelátkozott a samáriai asszonnyal. A farizeusok elkezdtek hirdetni, hogy Jézus több tanítványt keresztelt meg, mint János. Lehet, hogy ez a híresztelés feszültséget és nyugtalanságot okozott. Elképzelhető, hogy ez az oka annak, hogy Jézus elindult.

Megérkezve a kúthoz Jézus tartott. Elfáradt az úton. Fáradtsága összefügghet a híreszteléssel. Amíg pihent, egy samáriai asszony a kúthoz jött vizet meríteni. Ez a találkozás Jákob kútjánál volt, amely az élet szimbolikus helye.

Párbeszéd kezdődik a samáriai asszony és Jézus között, az imádás helyével kapcsolatban. „Ezen a hegyen vagy Jeruzsálemben?” – kérdezi a samáriai asszony. Jézus így válaszolt: „Nem ezen a hegyen, nem is Jeruzsálemben... az igazi imádói lélekben és igazságban imádják az Atyát, mert az Atya is ilyen imádókat keres.” (Jn 4,21–24)

Gyakran megtörténik, hogy az egység közös keresése helyett, versengés és vitatkozás jellemzi az egyházak kapcsolatát. Ez történt Brazíliában is az elmúlt években. Közösségek dicsőítik saját erényüket és jótéteményeiket, ami által többen követik őket. Egyesek azt gondolják, hogy minnél nagyobb az egyház, minnél több egyház tagja van, minnél nagyobb ereje van, annál közelebb van Istenhez, úgy mutatva be ezzel önmagu-

kat, mint az egyetlen igazi imádókat. Ennek eredményeként erőszak és tiszteletlenség alakult ki más vallások, és tradíciókkal szemben. Ez a fajta versengés bizalmatlanságot teremt az egyházak között, és a hitelesség hiánya jelentkezik a társadalomban az egész kereszténységgel szemben. Ez a versengés növekszik akkor, amikor a „másik” közösség ellenségé válik. Kik az igazi imádók? Az igazi imádók nem engedik meg a versengés logikáját – ki a jobb és ki a rosszabb – ahhoz, hogy befolyásolják a hitet. Szükségünk van „kutakra”, hogy felfrissülhessünk, hogy pihenhessünk, és felülkerekedhessünk a vitákon, versengéseken és erőszakon. Szükségünk van olyan helyekre, ahol megtanulhatjuk azt, hogy az igazi imádók „lélekben és igazságban” imádnak.

Kérdések

1. Mi a fő oka az egyházak közötti versengésnek?
2. Képesek vagyunk-e elismerni a közös „kutat”, mely segítségével meg tudunk pihenni a viták és versengések közepette?

Imádság

Kegyelmes Isten, egyházaink gyakran a versengés logikáját választják. Bocsásd meg nekünk az önteltség bűnét. Belefáradtunk a dicsőség hajszolásába. Engedd meg, hogy pihenjünk a kútnál. Frissíts fel bennünket az egység vize által. Megtisztítva közös imádságunk által. Lelked, mely a káosz vizei fölött lebegett, hozzon nekünk egységet a megosztottság helyett. Ámen.

3. nap: BEVÁDOLÁS II

„Nincs férjem” Jn 4,17

2 Kir 17,24–34	Asszíria meghódította Samáriát
Zsolt 139,1–12	„Uram, te megvizsgálász és ismersz engem.”
Róm 7,1–4	„Meghaltatok a törvény számára a Krisztus teste által.”
Jn 4,16–19	„Nincs férjem.”

Magyarázat

A samáriai asszony így felelt Jézusnak: „Nincs férjem.” A beszélgetés témája az asszony házasságáról szól. A párbeszédben másra terelődött a szó –, a víz helyett az asszony férjére. „Menj el, hívd a férjedet, és jöjj vissza” (Jn 4,16), de Jézus tudja, hogy az asszonynak öt férje volt, és akivel most együtt él, az nem a férje.

Mi van az asszonnyal? Férjei kérték a válást? Özvegy volt? Voltak gyerekei? Az ilyen típusú elbeszélésnél merülnek fel ezek a kérdések. Jézust érdekelte az asszony más irányú élethelyzete, amelyet persze ismert, de nyitott maradt a találkozásra. Jézus nem ragaszkodott az asszony válaszának morális értelmezéséhez, de úgy tűnt, hogy tovább akarja vezetni. Ennek eredményeképpen az asszony magatartása Jézus hatására megváltozik.

Ezen a ponton a kulturális és vallási különbözőségekből fakadó akadályok háttérbe húzódnak azért, hogy helyet adjanak valami sokkal fontosabbnak: ez pedig a szembesülés a hittel. Jézus magatartása lehetőséget ad arra, hogy újabb kérdések merüljenek fel: kérdések, amelyek a nők lenézésével és marginalizálásával kapcsolatosak; kérdések azokról a különbségekről, amelyek a keresett, imádságainkban kért egység útjában állnak.

Kérdések

1. Melyek azok a bűnök, melyek felismerhetők közösségeinkben?
2. Mi a helye és szerepe a nőknek gyülekezeteinkben?
3. Mit tudnak gyülekezeteink tenni annak érdekében, hogy megelőzzék és legyőzzék a nők és lányok elleni erőszakot?

Imádság

Ó, aki mindenek felett állsz, hogyan hívhatnánk téged bármilyen más néven? Milyen éneket énekelhetnénk neked? Nincs szó, mely kifejezne téged. Milyen lélek érthetne meg téged? Nincs értelem, mely felfogna téged. Te kimondhatatlan vagy; minden, amit hallottunk tőled volt. Megismerhetetlen vagy; minden gondolat tőled jött. Minden teremtmény téged hirdet, azok, akik beszélnek, és azok is, akik némák. Mindenki téged óhajt, mindenki utánad vágyakozik. Minden létező hozzád imádkozik, és minden lény amely képes elmélkedni mindenségeden, csöndes éneket énekel neked. Légy irgalmas hozzánk, aki mindenek felett állsz. Hogyan hívhatnánk téged bármilyen más néven? Ámen.

(Nazianzi Szent Gergelynek tulajdonított ima.)

4. nap: LEMONDÁS

Az asszony pedig otthagyta korsóját Jn 4,28

1Móz/Ter 11,31–12,4	Isten megígéri Ábrámnak, hogy nagy néppé teszi és megáldja
Zsolt 23	Az Úr az én pásztorem
ApCsel 10,9–20	„Amit Isten megtisztított, azt te ne mondd tisztátalannak.”
Jn 4,25–28	Az asszony pedig otthagyta korsóját

Magyarázat

A Jézus és a samáriai asszony közötti találkozás azt mutatja, hogy a párbeszéd a különbözővel, az idegennel, az ismeretlennel, étellel teli lehet. Ha az asszony követte volna a kulturális szabályokat, akkor elment volna, amikor meglátja Jézust közeledni a kúthoz. Azon a napon valamilyen okból nem követte a kialakult szabályokat. Az asszony és Jézus is szakított a megszokott viselkedési normákkal. Ezen a szakításon keresztül újra megmutatták, hogy lehetséges új kapcsolatokat építeni.

Jézus teljesítette Atyja művét, és a samáriai asszony otthagya korsóját a kútnál jelzi, hogy élete még nem teljesedett be. János evangéliumában ő az első, aki Jézust Messiásnak nevezi. A kitörés fontos azok számára, akik vágyakoznak arra, hogy erősebbek és bölcsőbbek legyenek a hitükben.

A samáriai asszony azzal, hogy maga mögött hagyja a vizeskorsót, jelzi, hogy nagyobb ajándékot talált, azt, amely jobb a víznél, ami miatt kijött a kúthoz, és a közösségénél is jobb helyet talált. Felismeri a nagyobb ajándékot, amelyet Jézus, a zsidó idegen kínál számára.

Nehéz számunkra megtalálni az értéket, felismerni a jót, a szentet, amely ismeretlen számunkra, és máshoz tartozik. Megtalálni a másikban az értéket, fontos lépés a látható egység felé, amelyre vágyakozunk.

Kérdések

1. A Jézussal való találkozás arra kötelez bennünket, hogy magunk mögött hagyjuk vizeskorsóinkat. Melyek is ezek a vizeskorsók?
2. Melyek a fő nehézségek, melyek meggátolnak bennünket, hogy így tegyük?

Imádság

Szerető Istenünk, segíts, hogy megtanuljuk Jézustól és a samáriaiakatól, hogy másokkal való találkozásunk új áldást hoz-

zon számunkra. Segíts, hogy átlépjük korlátainkat, és műne féljünk az új kihívásoktól. Segíts, hogy felülkerekedjünk a félelmen Fiad hívása által. Jézus Krisztus nevében imádkozuk. Ámen.

5. nap: KINYILATKOZTATÁS

Merítőedényed sincs, a kút is mély Jn 4,11

1Móz/Ter 46,1–7	Isten így szólt Jákobhoz: Ne félj lemenni Egyiptomba!
Zsolt 133	Ó, mily szép és mily gyönyörűséges, ha a testvérek egyetértésben élnek!
ApCsel 2,1–11	A pünkösöd napja
Jn 4,7–15	„Merítőedényed sincs, a kút is mély”

Magyarázat

Jézusnak segítségére volt szüksége. Hosszú gyaloglás után rá tör a fáradtság. A déli hőségtől kimerülve éhes és szomjas (Jn 4,6). Továbbá Jézus idegennek számít. Idegen területen van, és a kút az asszony népéhez tartozik. Jézus szomjas, és ahogy a samáriai asszony rámutat arra, hogy merítőedénye sincs. Szüksége van vízre, szüksége van az asszony segítségére: mindenkinek szüksége van segítségre!

Sok keresztény azt hiszi, hogy mindenre tudja a választ, és nincs szüksége külső segítségre. Sokat veszítünk, ha ebben a látásmódban maradunk. Egyikünk sem ér el az isteni kút mélységéig, a hit mégis azt követeli, hogy mélyebben merüljünk el a titokban. Ezt nem tudjuk elszigetelve megtenni. Szükségünk van keresztény testvéreink segítségére. Csak így juthatunk el az isteni misztérium mélységéig. Közös pont a hitünkben, függetlenül attól, hogy melyik egyházhoz tartozunk, az, hogy Isten misztériuma túlmutat értelmünkön. A keresztény egység keresése arra a felismerésre vezet bennün-

ket, hogy nincs olyan közösség, amely képes elérni az isteni vizek mélységét. Szükségünk van vízre, szükségünk van segítségre: mindenkinek szüksége van segítségre! Minél inkább növekszünk az egységben, megosztva vödreinket és összekötvé köteleinket, annál inkább mélyebbre ereszkedünk az isteni kútban. A brazil őslakos hagyomány arra tanít bennünket, hogy az idősek bölcsességéből, és gyermekek kíváncsiságából tanuljunk. Amikor képesek vagyunk elfogadni azt, hogy szükségünk van egymásra, olyanok leszünk, mint a gyerekek, nyitottak a tanulásra. Így nyílik meg számunkra Isten országa (Mt 18,3). Jézushoz hasonlóan kell cselekednünk. Kezdeményoznünk kell, hogy idegen földre léphessünk, ahol idegenek leszünk, de egyre inkább tanulni szeretnénk a különbözőségeiből.

Kérdések

1. Emlékszel olyan helyzetre, amikor gyülekezeted egy másik gyülekezetnek segített, vagy egy másik gyülekezet segítette ki gyülekezetet?
2. Van-e fenntartása egyháznak egy másik egyház segítségével szemben? Hogyan lehet felülkerekedni ezeken a fenntartásokon?

Imádság

Isten, aki az élő víz forrása vagy, segíts megértenünk, hogy minél hosszabb a kötelünk, annál mélyebbre engedhetjük vödrünket a te Isteni vizedbe! Ébressz fel minket, hogy felismerjük a másik ember ajándékában, mérhetetlen titokzatosságodat. Kérünk, add meg nekünk, hogy leülhessünk másokkal a kútnál, és igyunk vizedből, abból, amely egyetértésre és békére gyűjt össze minket. Jézus Krisztus nevében kérjük ezt, aki arra kérte a samáriai asszonyt, hogy adjon vizet szomjúságára. Ámen.

6. nap: BIZONYSÁG

Jézus így válaszolt neki: „Aki abból a vízből iszik, amelyet én adok neki, soha többé meg nem szomjazik, mert örök életre buzgó víz forrásává lesz benne.” Jn 4,14

2Móz/Kiv 2,15–22

Mózes Midján kútjánál

Zsolt 91

Azoknak az éneke, akiknek az Úr a menedék

1Jn 4,16–21

A teljes szeretet kiűzi a félelmet

Jn 4,11–15

„Örök életre buzgó víz forrásává lesz benne.”

Magyarázat

A párbeszéd, amely azzal kezdődik, hogy Jézus vizet kér, olyan párbeszédévé válik, amelyben Jézus vizet ígér. Jézus később újra inni kér ugyanebben az evangéliumban. „Szomjazom”, mondja a kereszten, és a keresztről Jézus az ígért vizének forrásává válik, mely az ő átszúrt oldalából folyik. Ezt a vizet, ezt az életet kapjuk Jézustól a keresztségben, és az vízzé válik, egy életet, amely belőlünk tör fel, hogy másoknak adhassuk, másokkal megosszuk. Íme, a tanúsága egy brazil asszonynak, aki ivott ebből a vízből, és akiben ez a víz forrássá vált:

Romi nővér Campo Grandéból lelkész volt egy pünkösdi gyülekezetben. Egyik vasárnap este egyedül egy kunyhóban Romi szomszédja, egy 16 éves őslakos lány, akit Semeinek hívtak, fiúgyermeknek adott életet. A földön fekvé találtak rá, és vérzett. Romi testvér kórházba vitte Kérdések fogalmazódtak meg. Hol volt Semei családja? Megtalálták őket, de semmiről nem akartak tudni. Semeinek és gyermekének nem volt hova mennie. Romi testvér szerény otthonába fogadta őket. Nem ismerte Semeit, az előítéletek pedig nagyok az őslakosokkal szemben a Campo Grandéban. Semeinek egészségügyi problémái voltak, de Romi testvér nagylelkűsége a szomszédjait is nagylelkűsége készítette. Egy másik édesanya, Veronika, aki

katolikus volt, szoptatta Semei gyermekét, addig míg Semei meg nem gyógyult. Semei fiát Luke Nathanielnek nevezte el, és idővel elmentek a városból egy farmra, de sosem felejtette el Romi testvér és szomszédjai kedvességét.

A víz, melyet Jézus ad, a víz, melyet Romi testvér is megkapott a keresztségben, forrássá vált, és életet adott Semeinek és gyermekének. Romi tanúságtétele által ugyanez a keresztvíz, forrássá vált Romi szomszédjai életében is. A keresztség vize az élet forrásává válik, a keresztény szeretet ökumenikus tanúságtételén keresztül, ízelítőt adva ezáltal is abból az örök életből, amelyet Jézus megígért számunkra.

Hétköznapi életünk kézzelfogható gesztusai azok, amelyekre szükségünk van ahhoz, hogy igazi baráti kapcsolatokat alakítsunk ki. Ezek az evangéliumról és vele az ökumenikus kapcsolatok fontosságáról tanúskodnak.

Kérdések

1. Hogyan értelmezzük Jézus mondatát: „... aki abból a vízből iszik, amelyet én adok neki, soha többé meg nem szomjazik, mert örök életre buzgó vízforrásává lesz benne” (Jn 4,14)?
2. Hol találkozunk olyan keresztényekkel, akik mások számára örök életre buzgó vízforrásává válnak?
3. A közösségi életnek melyek azok a helyzetei, ahol az egyháznak egységesen fel kellene szólalni, hogy az életre buzgó víz forrásává legyenek?

Imádság

Szentháromság egy Isten, Jézus példáját követve tégy bennünket is szereteted tanúivá. Add meg nekünk, hogy az igazság, a béke és a szolidaritás eszközei lehessünk. Add, hogy Lelked valódi cselekvésre és egységre mozdítson bennünket. Add, hogy a falak hidakká alakuljanak át. Jézus Krisztus nevében és a Szentlélek egységében imádkozva kérünk. Ámen.

7. nap: BIZONYSÁG

„Adj innom” Jn 4,7

4Móz/Szám 20,1–11(13) Izrael fiai a Cin pusztában,
Meribáná

Zsolt 119,10–20 „Igédről nem feledkezem meg”

Róm 15,2–7 „Az Isten adja meg nektek, hogy
egyetértés legyen közöttetek”

Jn 4,7–15 „Adj innom”

Magyarázat

A keresztényeknek bizakodóknak kellene lenniük, mert össze-
találkozva és tapasztalatokat cserélve másokkal, akár más val-
lási hagyományokkal az életük megváltozhat, ami segít elérni
a kút mélységét. Közelebb kerülve számunkra idegen embe-
rekhez, forrásaikra szomjazva nyitottak leszünk arra, hogy
megtapasztaljuk „Isten csodáit”, amelyeket hirdetünk.

A pusztaságban Isten népe víz nélkül volt, és Isten Mózes és
Áront küldte, hogy fakasszanak vizet a sziklából. Isten gyakran
hasonlóképpen találkozik szükségünkkel másokon keresztül.
Ahogy segítségül hívjuk az Urat szükség esetén, mint a samá-
riai asszony, aki Jézust így szólítja meg „Uram, add nekem azt
a vizet”, úgy az Úr is válaszol imádságainkra azáltal, hogy a
másik emberen keresztül megadja azt, amit kérünk. Így felé-
jük kell fordulnunk, és azt kell kérni tőlük, „adj innom”.

Kéréseinkre a válasz olykor már azokban a jóakarátú ember-
ekben van, akik körülöttünk vannak. Brazíliában a guarani
emberektől megtanulhattuk, hogy nyelvükben nincs megfele-
lő szó a „vallásra”, az élet többi részétől elkülönítve. Az a kife-
jezés, amit általában használnak a „vallásra”, szó szerint azt
jelent, hogy jól érezzük magunkat („*ñande reko katu*”). Ez a
kifejezés az egész kulturális rendszerre vonatkozik, amely ma-
gába foglalja a vallást is. Így a vallás része a guarani kulturális
rendszernek, amely a gondolkodásukat és létüket is meghatá-

rozsa (teko). Ez mindahhoz kapcsolódik, ami javítja és fejleszti a közösséget, és elvezet a mi „jólétünkbe” (*teko katu*). A guarani emberek arra emlékeztetnek bennünket, hogy a keresztényeket először úgy hívták „az Úr útjának követői” (ApCsel 9,2). „Az Úr útjának követői” vagy „jólétünk” Isten útja, hogy nyugalmat hozzon életünkbe.

Kérdések

1. Hogyan gazdagította Isten értelmeket és tapasztalatodat a más keresztényekkel való találkozás által?
2. Mit tudnak a keresztény közösségek tanulni az őslakos bölcsességből és más vallási hagyományokból a te környezetedben?

Imádság

Élet Istene, aki vigyázol minden teremtményre, igazságosságra és békére hívsz bennünket, add, hogy a biztonságot ne fegyverekből, hanem tiszteletből kapjuk!

Add, hogy erőnk ne erőszakból, hanem szeretetből valósuljon meg.

Add, hogy gazdagságunkat ne a pénz, hanem az egymásra figyelés határozza meg!

Add, hogy életünk útját ne a törtetés, hanem az igazság határozza meg!

Add, hogy győzelmünket ne a bosszú, hanem a megbocsátás vezérelje!

Add, hogy az egység ne a hatalom kereséséből következzen, hanem abból, hogy akaratodat követjük!

Add nyíltan és bizalommal védjük meg a teremtmények méltóságát, megosztva ma és mindörökké a szolidaritás, az igazságosság, és a béke kenyerét.

Jézus, szent Fiad, testvérünk nevében kérünk, aki áldozatává lett erőszakunknak, és még a kereszt magasságából is megbocsátott nekünk. Ámen.

(Ezt az imádságot egy brazil konferencián elmondott imádságból fogalmazták meg. A konferencia témája a szegénység megszüntetése volt, amely az első lépés az igazságosság által a békéhez vezető úton.)

8. nap: TANÚSÁGTÉTEL

Sokan hittek benne az asszony szava miatt Jn 4,39

2Móz/Kiv 3,13–15

Mózes az égő csipkebokornál

Zsolt 30

Az Úr életben tart minket

Róm 10,14–17

„Milyen kedves azoknak a jövetele, akik az evangéliumot hirdetik!”

Jn 4,27–30.39–40

Sokan hittek benne az asszony szava miatt

Magyarázat

A samáriai asszony szívében változás történik, aminek következtében Jézus követőjévé válik. Elkezdi hirdetni népének, hogy megtalálta a Messiást. Sokan hittek Jézusban „az asszony tanúságtétele miatt” (Jn 4,39). A Jézussal való találkozás következtében megváltozik az asszony élete, és tanúságának ereje lesz nemzetségében. Nyitottságának köszönhetően felismeri az idegenben „az örök életre buzgó víz forrását” (Jn 4,14)

A keresztény hitnek kulcsfontosságú része a misszió. Minden keresztény feladata, hogy Isten nevét hirdesse. Ferenc pápa a következőt mondta misszionáriusainak: „Bárhová mentek, mindig gondolatok arra, hogy Isten Lelke előttetek jár.” A misszió nem prozelitizmus. Azok, akik tisztán hirdetik Jézust, olyan párbeszédet tudnak kialakítani másokkal, amely nyitott egymás megismerésére és a különbözőségek tiszteletére. Missziónk azt várja el tőlünk, hogy tanuljunk meg úgy inni az élő vízből, hogy a kút ne foglaljuk el. A kút nem a miénk. Az

élő víz forrása Krisztus által adatik, melyből életet nyerünk. Missziónk egyszerre történik beszéd és tanúság által. A néhai brazil érsek, Helder Camara (1909–1999) egyszer azt mondta, hogy sokan azért lettek ateisták, mert kiábrándultak azokból a hívő emberekből, akik nem azt teszik, amit mondanak. Az asszony tanúbizonysága ahhoz vezette közösségét, hogy higgyen Jézusban, mert szavai és cselekedetei összhangban voltak egymással.

Ha a te beszéded és cselekedeted hiteles, akkor a világ meghallja a hitedet. „Hogyan is higgyenek abban, akiről nem hallottak?” (Rm 10,14)

Kérdések

1. Mi a kapcsolat az egység és a misszió között?
2. Ismersz olyan embereket a közösségeden belül, akiknek az élettörténete az egységről tanúskodik?

Imádság

Istenünk, aki az élő víz forrása vagy, tégy bennünket az egység tanúivá beszédünkön és életünkön keresztül. Segíts, hogy megértsük, a kútnak nem mi vagyunk a tulajdonosai, és adj nekünk bölcsességet, hogy örülni tudjunk a kegyelemnek, melyet a másik emberben is megtalálunk. Formáld át szívünket és életünket, hogy az evangéliumnak igazi hordozói lehessünk. Add, hogy a másik emberrel való találkozás olyan legyen, mintha veled találkoznánk. A te Fiad, Jézus Krisztus nevében és a Szentlélek egységében kérünk. Ámen.

AZ ÖKUMENIKUS HELYZET BRAZÍLIÁBAN

A brazil ökumenikus mozgalom a 19. századtól az országban működő protestáns missziós társaságok felekezeti közötti együttműködésében gyökerezik. A protestáns együttműködés bátorította 1903-ban a presbiteriánus Erasmo Braga lelkészt, hogy létrehozza az Evangéliumi Szövetség és Keresztény Törekvés nevű szervezetet. Mindkét intézmény arra hivatott, hogy elősegítse a különböző protestáns felekezetek közötti egységet, és az evangelizáció, valamint az oktatás terén való együttműködést. Ezek a szervezetek arra is elkötelezettek, hogy fenntartsák a vallási egyenlőség demokratikus elvét.

Az 1916-os, a latin-amerikai felekezeti közötti missziói együttműködésnek szentelt Panama Kongresszus jelentősen megerősítette ezeket a kezdeményezéseket.

A Panama Kongresszus (1) után megalapították a Brazil Együttműködési Bizottságot, amely 19 egyházi közösséget fogott össze, beleértve az egyházakat, a missziós társaságokat és más evangéliumi szervezeteket is.

1. A Panama Kongresszust az Edinburghban tartott Nemzetközi Missziói Konferencia (1910) elleni tiltakozásként tartották, amely nem hívta meg a Latin-Amerikában aktív missziói szervezeteket, mert néhányan közülük a terület más keresztény közösségei között térítgettek. A kongresszusról készült sok feljegyzés egyike Hans Jürgen Priené, aki megjegyezte, hogy a kongresszus a Latin-Amerikában működő legelkessebb protestáns misszió végét jelzi. Ugyanakkor a protestáns misszió kritikai átgondolását segítette a túlnyomórészt római katolikus környezetben. (TIEL, 1998, 43. oldal).

Ettől a kongresszustól kezdve több területi konferenciát is rendeztek a latin-amerikai missziói együttműködés megvitatására.

(TIEL, 1998, 43. oldal).

1934-ben hozták létre a Brazil Evangéliumi Szövetséget (CEB) az ökumenikus mozgalom támogatására. Ez a szervezet később nagy szerepet játszott az Egyházak Világtanácsa elképzeléseinek támogatásában. Az Evangéliumi Szövetség megalapításában a következő egyházak vettek részt: a brazil metodista, episzkopális és presbiteriánus egyház, valamint Brazília Független Presbiteriánus Egyháza. Hozzájuk csatlakozott 1959-ben az Evangélikus Egyház, 1963-ban a Foursquare Gospel (Négyszegletkő Pünkösdi) Egyház és 1968-ban a Brazil Pünkösdi Egyház Krisztusért nevű szervezet.

A CEB (Brazil Evangéliumi Szövetség) számára a misszió nagyon fontos kérdés volt.

Ez vezetett az Egyházközi Kapcsolatok Tanácsának létrehozásához, amely arra hivatott, hogy összehangolja a különböző missziói testületek által végzett missziói munkát, és kiküszöböli az átfedéseket és a különböző képviselők és egyházak versengését.

A CEB munkájának másik ismert tényezői (2) azok a körlevelek, amelyek a brazil társadalmi kérdésekkel foglalkoztak. Ilyen a földreform, az oktatás javítása, a műveltségi tanfolyamok és a szükséghelyzetekben szerveződő kampányok kérdése.

2. A CEB részt vett a Latin-Amerikai Evangéliumi Konferenciákon (CELA), amelyek közül a Limában, 1961-ben tartott II. CELA Konferencia volt a legjelentősebb. Ezen 220 képviselő vett részt Latin-Amerika 34 felekezetéből. A Limai Konferencia Bizottságából alakult aztán a Latin Amerikai

Keresztény Evangéliumi Oktatási Bizottság (CELADEC), és az Egyház és Társadalom Latin-Amerikában Bizottság (ISAL). Az utóbbi különösen is fontos szerepet játszott az ökumenikus mozgalom fellendítésében Brazíliában.

Ebben a kísérletben az ifjúsági egyházi mozgalmak fontos szerephez jutottak, hogy választ adjanak az egyház társadalmi felelősségének kérdésére a brazil körülmények között. A Keresztény Ifjúság Világkonferencia (Oslo, 1940) fontos eseménye nagyban segítette ennek a kezdeményezésnek a megerősödését. Az oslói konferencián a fiatal brazilok betekintést nyerhettek az európai és –egyesült államokbeli bibliai és teológiai látásmódba.

Az, hogy a brazil fiatalok egyre jobban bekapcsolódtak a nemzetközi keresztény mozgalmakba, mint pl. a Keresztény Diákmozgalmak Világszövetsége (WSCF), fontos lépést jelentett a szociális evangélium (*Social Gospel*) teológiájának fejlődésében, az olvasó csoportok fokozatos megszervezésében és a kontextuális (adott társadalomra alkalmazott) bibliaértelmezésben. Ezek segítségével képessé váltak a társadalmi valósággal folytatandó párbeszéd megteremtésére. Az egyházak rákényszerültek, hogy szembenézzenek ezeknek a csoportoknak a társadalmi és gazdasági konfliktusaival.

Richard Shaull amerikai teológus hatására a forrongás egyre intenzívebb lett. Ő volt a forradalom teológiájának úttörője. Egy másik fontos hatás a francia katolikus papok példája, akik megpróbálták a szegények között élni, és ez sok brazil fiatal számára ösztönzően hatott. A kihívás az volt, hogy olyan teológiát támogassanak, amely elmélkedéseiben, reakcióiban mind a brazil kultúrát, mind a brazil társadalom problémáit megtestesíti.

Ez a tapasztalat 1953-ban mélyült el, amikor létrehozták az Egyház Társadalmi Felelősségének Osztályát a CEB-en belül.

Az új részleg célja az volt, hogy nemzeti szinten tanulmányozza a hit következményeit kiértékelje a szociális munkát és evangelizációt, különös tekintettel a társadalmi és politikai összefüggésekre. Ennek eredményeképpen négy nemzeti konferenciát szerveztek, hogy protestáns szemmel értsék meg az ország valóságát, és meghatározzák a jövő kilátásait.

A négy konferencia a következő témákat vitatta meg:

Az egyház társadalmi felelőssége (1955)

Az egyház társadalmi felelősségének tanulmányozása (1955)

Az egyház jelenléte a nemzet fejlődésében (1960)

Jézus Krisztus és a brazil forradalmi folyamat (1962)

A harmadik és negyedik konferenciánál már látható volt a nyitottság a római katolikus egyházzal való párbeszédre, amely szintén találkozókat szervezett a társadalmi és politikai problémák megvitatására.

Az ökumenikus mozgalom fejlődését az 1950-es és 1960-as években az jellemezte, hogy kritikus szempontból vizsgálták a gazdasági fejlődés fő modelljeit. A „haladás” és „az iparosítás” jelszavait hívták segítségül, hogy igazolják a javak felhalmozódását kevesek kezében, miközben a társadalom nagy részétől megtagadták mind az előállított termékeket, mind a létrehozott vagyonból való részesedést. A négy konferencia hatására a misszióra és társadalmi változásra való ökumenikus odafigyelés érezhető volt a római katolikus egyházban is. Egyik folyóiratuk nyilvánosságra is hozta az eredmények egy részét. Az egyház társadalmi felelősségének teológiai visszatükröződése nagyban hozzájárult az ökumenikus mozgalom, mint az egyházak közötti egység eszméjének kibontakozásához, amely egybefoglalja az evangelizációt és a társadalmi elköteleződést.

Az 1964-es katonai puccsot követő években a CEB-et (Brazília Evangéliumi Szövetség) fokozatosan széttzilálták. Az ökumenikus munka azonban, amelyet a konföderáció támogatott, nem tűnt el teljesen. A II. Vatikáni Zsinat eredményeképpen a Brazíliai Római Katolikus Egyház egyre nyitottabbá vált a keresztény egyházakkal való párbeszédre, és egyre inkább az egyház társadalmi felelősségének tudatára ébredt. A politikai elnyomással szembenézve az egyházakat elválasztó tanításbeli különbségek másodlagos jelentőségűvé váltak a brazil nép által tapasztalt nyomasztó szociális problémáihoz képest. Ez hozzájárult az ökumenikus mozgalom újraéledéséhez és megerősödéséhez.

A katonai diktatúra idején a protestánsok és római katolikusok ökumenikus csoportjai – amelyek soraiban nem keresztény embereket is találhatunk – küzdeni kezdtek az emberi jogokért, leplezték a kínzásokat, és követték a demokratikus nyitottság elvét. Ezek az ökumenikus szövetségek más csoportokat és projekteket is erősítettek, amelyeknek az emberi jogokkal kapcsolatos társadalmi értékek támogatása és elősegítése volt a célja.

Ez a „Brasil Nunca Mais” (Brazília soha többé) javaslat háttérre, amelyet az Egyházak Világtanácsa és a São Paoló-i érsekség közösen fejlesztett ki az 1980-as években.

Jamie Wright presbiteriánus lelkész és a São Paoló-i érsek, Dom Paulo Evaristo koordinálták azt a javaslatot, amely megpróbálta megakadályozni, hogy a diktatúra végén a politikai bűnök iratanyagát megsemmisítsék, valamint információt gyűjtöttek a politikai elnyomók által véghezvitt kínzásokról. Azt remélték, hogy ha feltárják a katonai diktatúra által elkövetett jogsértéseket, akkor abból tanulni fog a brazil társadalom.

Az elnyomás egyes megnyilvánulásai és az emberjogi ügyek maradtak a brazil ökumenikus mozgalom központi kérdései.

Ilyen értelemben fontos kiemelni azoknak a különböző egyházak teológusainak hozzájárulását, akik azonosultak az ökumenikus mozgalommal. Pl. a bibliai tanulmányokban való ökumenikus együttműködés ösztönözte a nők társadalmi és egyházi helyzetéről szóló vitát.

A Római Katolikus Egyház, a Brazíliai Evangélikus Egyház, az Episzkopális Anglikán Egyház és a Metodista Egyház vezetői 1975 óta együttesen tűzték ki célul az Egyházak Nemzeti Tanácsának létrejöttét. Elképzelésük 1982-ben vált valóra, amikor létrejött a CONIC. Brazíliában az egész ökumenikus mozgalom számára az Egyházak Nemzeti Tanácsa képviseli az ökumenizmus intézményi jellegét, amely támogatja a szerves, egységes kapcsolatot a tag egyházak között. Sok feladata között az egyik az egyházak ösztönzése, hogy lelkipásztorok tevékenységük minden területén érvényesítsék az ökumenikus szempontokat.

A meglehetősen összetett brazil vallási környezetben a CONIC szeretné elősegíteni az egyházak közötti, valamint az egyházaknak más vallásokkal történő párbeszédét. Az egyre növekvő vallási intolerancia közepette a CONIC többféle olyan vita-fórumon vesz részt, amelyek megpróbálják a legnagyobb mértékben csökkenteni a vallási fundamentalizmus hatását. A szervezet vezető szerepet vállalt az egyház és társadalom közötti kapcsolat megvitatásában, amely leginkább a civil társadalmi szervezetek és az állam kapcsolatának szabályozásáról, annak szükségességéről szól.

Az emberi jogokért küzdő vallási csoportok és mozgalmak közti kapcsolatokban és néha konfliktusokban a CONIC a társadalom különböző szempontjaira és észrevételeire adott teológiai reflexiókat, válaszokat dolgozott ki.

A CONIC egyik legfontosabb tevékenysége a keresztény egységért tartott imahét évenkénti megünneplése. Ezen felül há-

rom böjti kampányt is támogatott, a Katolikus Püspöki Konferenciával együtt. Ezek az ökumenikus találkozások 2000-ben, 2005-ben és 2010-ben kerültek megrendezésre. A negyedik ökumenikus böjti kampányra 2016-ban kerül majd sor.

Fontos kiemelnünk, hogy a brazil ökumenikus mozgalmon belül nagy számú csoportot és szervezetet találunk, mint pl. a Latin-Amerikai Egyházak Tanácsának Brazil szekciója (CLAI), a Bibliai Tanulmányi Központ(CEBI), az Evangelizáció és Oktatás Szolgálatának Ökumenikus Központja (CESEP). De ide tartoznak olyan szervezetek is, mint a Szolgálatok Ökumenikus Koordinációja (CESE) és a Koinonia-Ökumenikus Jelenlét és Szolgálat is.

Ezek a szervezetek a brazíliai ACT-FORUM-ban találkoznak egymással, ahol a nemzeti ökumenikus mozgalom fő stratégiáit vitatják meg, és döntenek róluk. Ezen kívül létezik még egy Keresztény Egyházak Szövetsége nevű szervezet (a Megbékélés Háza) is, amely elősegíti az egyházak közötti találkozásokat és képzéseket, valamint támogatja az egyházi kiadókat és egyetemeiket.

Sokféleképpen tanúskodhatunk egységünkéről, de mindig azt keressük, hogyan lehet átalakítani azokat a struktúrákat, amelyek erőszakot szülnek, és eltávolítanak bennünket Isten Országától, az igazságosságtól és béke honától. (Rm 14:7)

A KRISZTUSHÍVŐK EGYSÉGÉÉRT MEGTARTOTT IMAHETEK TÉMÁI 1968-2014

A tanulmányi anyagot 1968 óta készíti közösen az Egyházak Világtanácsa Hit és Egyházszervezet Bizottsága és a Keresztény Egységet Előmozdító Pápai Tanács.

- 1968** Dicsőségének magasztalása – Ef 1,14
- 1969** Szabadságra vagyunk elhíva – Gal 5,13
- 1970** Isten munkatársai vagyunk – 1Kor 3,9
- 1971** A Szentlélek közössége – 2Kor 13,13
- 1972** Új parancsolatot adok néktek – Jn 13,34
- 1973** Urunk, taníts minket imádkozni – Lk 11,1
- 1974** Minden nyelv vallja, hogy Jézus Krisztus Úr
– Fil 2,1-13
- 1975** Isten szándéka: Krisztusban egybefoglal mindeneket
– Ef 1,3-10
- 1976** Isten gyermekei legyünk, vagy az a hivatásunk, hogy
legyünk, amik vagyunk – 1Jn 3,2
- 1977** A reménység nem csal meg többé – Róm 5,1-5
- 1978** Nem vagytok idegenek – Ef 2,13-22
- 1979** Szolgáljatok egymásnak Isten dicsőségére – 1Pt 4,7-11
- 1980** Jöjjön el a Te országod! – Mt 6,10
- 1981** Egy Lélek – sok ajándék – egy test – 1Kor 12,3-13
- 1982** Hogy megtalálják hajlékukat nálad, Urunk
– Zsolt 84,5
- 1983** Jézus Krisztus a világ élete – 1Jn 1,1-4
- 1984** Az a hivatásunk: legyünk egyek Urunk keresztye által
– 1Kor 2,2; Kol 1,20
- 1985** Halálból az életre Krisztussal – Ef 2,4-7
- 1986** Tanúim lesztek ApCsel 1,6-8
- 1987** Krisztusban egyek – új teremtetés – 2Kor 6,17
- 1988** Isten szeretete elűzi a félelmet – 1Jn 4,18
- 1989** Közösséget építünk, egy test vagyunk a Krisztusban
Róm 12, 5-6
- 1990** Hogy mindnyájan egyek legyenek... hogy elhiggye a
világ – Jn 17,21

- 1991** Dicsérjétek az Urat minden nemzetek – Zsolt 117;
Róm 15,5-13
- 1992** Menjetek el, veletek vagyok mindenkor – Mt 28,16-20
- 1993** A krisztusi egységért: teremjétek a Lélek gyümölcsét
– Gal 5,22-23
- 1994** Isten népe feladata, hogy egy legyen szívében és gondolataiban – ApCsel 4,23-27
- 1995** Koinónia: közösség Istennel és egymással
– Jn 15,1-17
- 1996** Íme, az ajtó előtt állok és zörgetek – Jel 3,14-22
- 1997** Krisztusért kérünk, béküljetek meg és engesztelődjétek ki Istennel – 2Kor 5,16-21
- 1998** Gyöngeségünkben is segítségül siet a Lélek – Róm 8,26
- 1999** Ő majd velük lakik, ők pedig népévé lesznek – Jel 21,3
- 2000** Áldott legyen az Isten, aki megáldott bennünket Krisztusban Ef 1,3
- 2001** Én vagyok az út, az igazság és az élet – Jn 14,6
- 2002** Nálad van az élet forrása – Zsolt 36,10
- 2003** Ez a kincsünk cserépedényben van – 2Kor 4,7
- 2004** Az én békeségemet adom nektek – Jn 14,27
- 2005** Krisztus az egyház egyetlen fundamentuma
– 1Kor 3,1-23
- 2006** Mert ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben: ott vagyok közöttük. – Mt 18,20
- 2007** „... a süketeket is hallóvá teszi, a némákat is beszélővé.” – Mk 7,37
- 2008** „... szüntelenül imádkozzatok!” – 1Thessz 5,17
- 2009** „... legyenek eggyé kezedben” – Ez 37,17
- 2010** „Ti vagytok erre a tanúk” – Lk 24,48
- 2011** „... kitartottak az apostolok tanításában.”
– ApCsel 2,42
- 2012** „... mindnyájan el fogunk változni” – 1Kor 15,51
- 2013** „... mit kíván tőled az Úr!” – Mikeás 6,6-8
- 2014** Hát részekre szakítható-e Krisztus? 1Kor 1,1-17
- 2015** „Adj innom!” Jn 4,7

NÉHÁNY JELENTŐS ADAT AZ IMAHETEK TÖRTÉNETÉBŐL

1740 körül Skóciában ismeretes egy olyan pünkösdi mozgalom, amely Észak-Amerikából indult, és célul tűzte ki az imádkozást minden egyházért, minden egyházzal együtt.

1820 James Haldane Stewart lelkész kiadja javaslatait „A keresztények általános egysége és a Szentlélek kiáradása” címmel.

1846 Megalakul az Evangéliumi Aliánsz. Ötven felekezetből 921 résztvevő gyűlt össze Londonban. Bevezették a minden év első teljes hetében rendezendő imahetet a Krisztusban hívők egységéért.

1867 Az anglikán püspökök első Lambeth Konferenciáját tartják. A konferencia határozatainak bevezetőjében hangsúlyozzák az egységért való imádság fontosságát.

1886 Magyarországon először hirdetnek meg Imahetet. A Kálvin Téri Református Gyülekezet Baldácsi-termébe hívják a résztvevőket.

1894 XIII. Leó pápa szorgalmazza az „egységért imanyolcad” gyakorlását a pünkösdi ünnepkör keretében.

1908 Megtartják a Paul Wattson katolikus pap által kezdeményezett, egységért hirdetett imanyolcadot.

1926 A Hit és Egyházszervezet Mozgalom elindítja a „Javaslatok a keresztyén egységért folytatott imanyolcad megtartására” című felhívásának terjesztését.

1935 Paul Couturier francia abbé szót emel az egyetemes imahét, a Krisztus-hívők egységéért megtartása érdekében. A hívek Krisztus végakarata értelmében imádkozzanak együtt.

1958 A lyoni Unité Chrétienne központja és az Egyházak Világtanácsa Hit és Egyházszervezet Bizottsága együtt kezdi meg az imahét anyagának közös előkészítését.

1964 A II. Vatikáni Zsinat ökumenizmusról szóló dekrétuma hangsúlyozza, hogy az ökumenikus mozgalom lelke az

imádság, és egyúttal szorgalmazza az imahét rendszeres megtartását.

1966 Az Egyházak Világtanácsa Hit és Egyházszervezet Bizottsága és a vatikáni Keresztény Egység Előmozdításának Pápai Tanácsa közösen kezdi meg az imahét szövegének előkészítését.

1968 A közösen készített imaheti anyag hivatalos használatbavételének első esztendeje.

1975 Az imaheti közös anyagot első ízben készíti egy helyi ökumenikus csoport Ausztráliában.

1995 II. János Pál pápa *Ut unum sint* kezdetű körlevelében állást foglal az ökumenizmus mellett, amelyet belső szükségszerűségnek és visszafordíthatatlan folyamatnak nevez.

1997 Grazban a II. Európai Ökumenikus Nagygyűlés helyesli és szorgalmazza az imahét rendszeres megtartását.

1998 Ötven éves az Egyházak Világtanácsa, ebből az alkalmából a zimbabwei Hararéban tartották a jubileumi világgyűlést. Februárban magyar állásfoglalás is született a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa ünnepi ülésén, amelyen a Katolikus Egyház képviselői megfigyelőként vettek részt. Közösen hívták fel a hazai egyházakat a krisztushívők egységének munkálására és a közös imahetek megtartására.

2004 Megegyezés született, hogy az imahét anyagát közösen publikálják, azonos formában adják ki az EVT és az Egység Tanács szervei. Az ökumenikus imahetek gyümölcsei és eredményei felfedezhetők az elmúlt évek nemzetközi és hazai egyházi életében egyaránt.

2008 Az *Imahét a Krisztus-hívők egységéért 100 éves évfordulójának megünneplése*. Elődjét – az Imanyolcadot az Egyház Egységéért – 1908-ban tartották meg először.

Házasság hete

Házasság hete

2015. február 8-15.

„Megtartó hűség”

Hazánkban nyolcadik alkalommal kerül megrendezésre a Házasság hete a magyarországi keresztény egyházak és civil szervezetek széles körű összefogásával. Az országos rendezvénysorozat célja, hogy ráirányítsa a figyelmet a házasság, a család értékeire és fontosságára, valamint programok szervezésével, civil kezdeményezésű rendezvények katalizálásával elérhető közelségbe vigye a segítséget azok számára, akik házasságra készülnek, vagy akik már házasságban élnek, de problémákkal szembesülnek.

A már 21 országban működő Házasság hete mozgalom magyarországi rendezvénysorozata **február 8-án** református istentisztelettel kezdődik a *budapest-fasori református templomban* és **február 15-én** a budapesti *városmajori Jézus Szíve plébániatemplomban* tartott záró misével fejeződik be. Hét közben pedig országsszerte számtalan egyházi és civil program várja majd az érdeklődőket.

Szeretettel buzdítjuk a gyülekezeteket, közösségeket, hogy szervezzenek maguk is a házasságok létrejöttét, megtartását, ápolását segítő alkalmakat, programokat!

(A beérkező eseményeket folyamatosan frissítjük a Házasság hete országos honlapján.)

További részletek a www.hazassaghete.hu
és a www.facebook.com/hazassaghete oldalakon.

A Házasság hete Szervezőbizottsága

Hiszek egy...

*Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában,
mennynek és földnek Teremtőjében.
És Jézus Krisztusban, az Ő egyszülött Fiában,
a mi Urunkban,
aki fogantatott Szentlélektől, született Szűz Máriától,
szenvedett Poncius Pilátus alatt; megfeszítették,
meghalt és eltemették.
Alászállt a poklokra, harmadnapon feltámadt
a halottak közül, fölment a mennybe,
ott ül a mindenható Atya Isten jobbján;
onnan jön el ítélni élőket és holtakat.
Hiszek Szentlélekben.
Hiszem az egyetemes anyaszentegyházat,
a szentek közösségét, a bűnök bocsánatát,
a test feltámadását és az örök életet. Ámen.*

Mi Atyánk....

*Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy,
szenteltessék meg a Te neved,
jöjjön el a Te országod, legyen meg a Te akaratod,
amint a mennyben, úgy a földön is.
Mindennapi kenyerünket
add meg nekünk ma,
és bocsásd meg vétkeinket,
miképpen mi is megbocsátunk
az ellenünk vétkezőknek,
és ne vigy minket kísértésbe,
de szabadíts meg a gonosztól,
mert tied az ország, a hatalom és a dicsőség
mindörökké. Ámen*